

Vergaderjaar 2013–2014

32 711

Wijziging van de Wet op de orgaandonatie in verband met nieuwe medisch-technische ontwikkelingen

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 oktober 2013

Tijdens de plenaire behandeling van de wijziging van de Wet op de orgaandonatie op 20 maart 2013 (Handelingen II 2012/13, nr. 64, item 8, blz. 24–36) heb ik toegezegd dat de Kamer geïnformeerd zou worden over de vergoeding van medische kosten in verband met donatie bij leven en over een mogelijke oplossing voor zzp'ers zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering die na donatie bij leven arbeidsongeschikt raken.

Vergoeding van medische kosten donatie bij leven

Momenteel declareert de orgaandonor de reiskosten die verband houden met de donatie bij de verzekeraar van de ontvanger van het orgaan. Doordat de gegevens van de donor onbekend zijn bij de verzekeraar van de ontvanger komt het regelmatig voor dat de vergoeding niet aan de donor wordt uitgekeerd maar aan de ontvanger. Zowel de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) als Zorgverzekeraars Nederland (ZN) geven aan dat deze onwenselijke situatie regelmatig voorkomt. Ik dring er bij Zorgverzekeraars Nederland (ZN) al enige jaren op aan om hun leden te vragen om dit op te lossen. Ondanks de inzet van ZN levert dit tot op heden geen resultaat op. Ik acht het zinloos om deze weg nog langer te bewandelen, temeer omdat de donor hier de dupe van wordt. ZN en de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) stellen voor om de reiskosten van de donor ten laste van zijn eigen verzekering te laten komen. Ik neem dit voorstel over en zal het Besluit zorgverzekeringen daarop per 1 januari 2015 aanpassen. Hiermee wordt dan meteen ook het probleem opgelost dat zorgkosten die betrekking hebben op de controle na afloop van de wettelijke periode van respectievelijk 13 of 26 weken na de donatie (afhankelijk of het gaat om een nier- of leverdonatie) soms ten laste komen van het eigen risico van de donor. Doordat de donor bij zijn eigen verzekering als zodanig bekend wordt (door de vergoeding van de reiskosten) zal ook beter zichtbaar zijn dat de kosten van controle op

grond van art. 2.17 lid 1 sub d van het Besluit zorgverzekeringen buiten het eigen risico moeten blijven.

Zzp'ers zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering

Voorafgaand aan een donatie wordt de donor er op verschillende momenten op gewezen dat de operatie altijd een zeker risico met zich meebrengt. De maatschappelijk werker van het transplantatiecentrum neemt van tevoren de verzekerings situatie uitgebreid met de donor door. Alle verzekeringsaspecten moeten voor de donor duidelijk zijn voordat deze toestemming geeft voor donatie. Soms besluiten zzp'ers toch om het risico te nemen om zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering een orgaan te doneren.

Transplantatiecentra sluiten voor levende nierdonoren een complicatiedekkingsverzekering af. Als er sprake is van letsel bij de donor ten gevolge van de operatie waarvoor de arts niet verwijtbaar aansprakelijk is, dan kan er een beroep worden gedaan op de complicatiedekkingsverzekering. De verzekering keert uit als de geclaimde schade het gevolg is van een complicatie door de ingreep. In de afgelopen 10 jaar zijn er 3.566 donoren bij leven geweest, in die periode is er 5 keer aanspraak gemaakt op deze verzekering. In 4 van de 5 gevallen is sprake van verlies van arbeidsvermogen als gevolg van de donatie en is een bedrag uitgekeerd.

Tijdens de plenaire behandeling heb ik aangegeven dat ik zou bekijken of naar analogie van de proefpersonenverzekering een verzekering voor orgaandonoren of een schadefonds een oplossing zou zijn. Deze beide alternatieven hebben echter geen meerwaarde omdat bij arbeidsongeschiktheid ook bij die voorzieningen, net als bij een complicatiedekkingsverzekering, het causale verband moet worden aangetoond.

Gelet op bovenstaande kom ik tot de conclusie dat zzp'ers die besluiten om bij leven een orgaan af te staan voldoende worden beschermd tegen eventuele arbeidsongeschiktheid en dat een aanvullende voorziening in de vorm van een extra verzekering of schadefonds geen toegevoegde waarde heeft. In combinatie met het gegeven dat arbeidsongeschiktheid bij zzp'ers zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering maar in een zeer klein aantal gevallen voorkomt en in die gevallen er vaak door de complicatiedekkingsverzekeraar wordt uitgekeerd, acht ik de bescherming van de levende nierdonor afdoende geregeld.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers